

Izhaja vsak pondeljek in četrtek po poldne.
Stane za celo leto 15 L., za pol leta 8 L., za četrt leta 4 L. Za inozemstvo celo leto 30 L.
Na naročila brez poslane naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Pold Kemperle

GORIŠKA STRAŽA

Štev. 14

V Gorici, v pondeljek 18. februarja 1924.

Let. VII.

NA VOLIŠČE!

Stojimo pred volitvami v rimsko poslansko zbornico. V par tednih, dne 6. aprila, bodo vsi polnoletni državljeni stopili k volilnim žaram in si izvolili svojo novo zakonodajno skupščino. Tudi mi italijanski Jugoslovani bomo sedaj drugič vršili najodličnejšo pravico, ki jo da je država svojemu državljanu, ko ga klice, da sodočuje pri določitvi smernic - vodnic njene bodočega žitja in bitja.

NAŠA PRAVICA.

Zivimo v demokratični dobi. Najdejo se sicer ljudje, ki to zanikajo in pravijo, da se je demokracija že preživel, da je demokratično načelo napačno in zastarelo, kajti široke ljudske plasti so nezavedne in ne vedo kaj hočejo. Pustimo zato vedstvo in glavno besedo onim od Boga poslanim prosvitljenim duhom, ki so rojeni voditelji, saj bodo oni že vse tako ukrenili in uredili, da bo za vse prav. Ne splača se, da bi pobijali to smešno načelo, s katerim hočejo pri nas gotovi novopečeni vitezi opravičevati svojo brezvplivnost, saj nam nudi dovolj dokaza, da živimo v demokratični dobi že samo dejstvo, da smo razni neznačajni odpadniki šariti v javnem življenju. Ponovimo tedaž enkrat: živimo v demokratični dobi, ki daje vsem državljanom enake pravice in terja od njih enake dolnosti. Sicer se dogaja često, da država sama ali njeni odgovorni ali neodgovorni zastopniki to načelo kršijo, toda vsled tega načelo samo trpi, ne neha na obstojati. Vsi državljeni tedaž imamo enake pravice in ena najodličnejših, če ne najodličnejša je, da se vdeležujemo volitev. Zato povzroča deba volitev vedno živahno trenje in gibanje v javnem življenju. Posamezniki in stranke se hočejo vdejstviti in dovesti svoja načela do veljave in zmage. Tudi mi Jugoslovani v Italiji imamo svoja jasno začrtana in od celokupnosti odobrena načela. Z bridkostjo se sicer zavedamo, da jim vsled svoje maloštevilnosti ne moremo priboriti zmage, vendar jih lahko z večjim ali manjšim povarkom ugotovimo pred celokupno javnostjo in jim s tem pripomoremo do veljave. To pravico imamo kot svobodni državljeni v svobodni državi in se je hočemo tudi poslužiti. Zato bomo šli 6. aprila vsi na volišče.

NAŠA DOLŽNOST.

Ne bomo šli pa na volišče samo radi pravice, ki jo nam daje država, temveč ker je to naša sveta dolžnost.

Prvič: kot državljeni, ki vedno in povsed zahtevamo svoje pravice, meramo vršiti tudi vse svoje dolžnosti. In ena prvih dolžnosti je, da se odzovemo pozivu države, ko nas kliče, da pomagano graditi njen temelje.

Drugič: kot zavedni Slovenci hočemo povedati pred vsem svetu, da živimo in se gibljeno. Od dedov našim znojem in krvjo, hočemo

ohraniti, na njej delati in živeti ter jo braniti proti vsakomur.

Tretjič: kot jolitično zrel in zaveden narod hočemo pokazati, da je naša trdna volja vdejstvovati se v političnem življenju države.

Cetrtič: kot ljudje, ki smo prestali že mnogo bojev, a smo vedno vstrajali na svojem mestu, če je

bilo to združeno tudi s trpljenjem, hočemo to svojo žilavost še enkrat odločno pribiti.

Petič: kot politično izvežbana manjšina se dobro zavedamo kakšnega pomena je za nas zastopstvo v rimski zbornici. Zato hočemo, da bo ta čim številneša.

IZ VSEH TEH RAZLOGOV BOMO SLO 6. APRILA VSI, PRAV VSI, DO ZADNJE NA SINCA NA VOLIŠČE.

Kaj se godi po svetu?

udrli v notranjost utrdbe. Vse zastonj!

Šele ogenj jih je premagal.

Tedaj so naskakovale sklenili, da zažegejo poslopje. V temi se je posrecilo nekaterim meščanom udreti v pritlije in kleti palače, kamor so zvlekli več sodov benzine in petroleja ter jih zapalili. Plameni so v najkrajšem času ovili celo poslopje in tedaj so se prikazali na oknih odpadniki ter javili, da se vdajo. V istem hipu je bila zopet večja skupina napadalcev na strehi ter predrla tam veliko luknjo, skozi katero so se usuli v notranjost palače in se lotili odpadnikov. Vnel se je divji boj od moža do moža in v krvavem klanju je padlo veliko število odpadnikov. Kar jih niso pomorili, so jih zvezane vlekli na cesto iz goreče palače. Ko jih je ljudstvo zagledalo, je zavrela v njem toliko casa zadržana jeza. Množica je plenila proti odpadnikom in jih iztrgala mestnim stražnikom iz rok. Vladnega komisarja Schwaba in njegovega pomočnika, ki sta prizadela lastnemu narodu nešteto gorja, so toliko časa pretepali, da sta se polmriva zgrudila na tla, nato so ju vrgli v plamene goreče hiše, kjer sta zaloščno končala. Ostale odpadnike je ljudstvo raztrgal in pomorilo, le malo število je v gneči zbežalo.

Krvava noč.

Okoli 10. ure ponoči se je vzdignilo celo mesto zoper odpadnike. Meščani so drveli iz gostilne v gostilno, udirali so v kleti, v stanovanja in na podstrešja. Ker jim je prišel v roke pristaš odpadniške stranke, so ga neusmiljeno pretepli ali ubili. Divji lov na odpadnike je trajal celo noč do ranega jutra, dokler se niso pojavili francoski zamoreci, ki so vzpostavili v mestu red. Doslej je bilo ugotovljenih 40 mrtvih in več sto ranjenih. Več odpadnikov je bilo v gorečem poslopju živo sežganih. Francosko vojaško poveljstvo je proglašilo v mestu obsedno stanje in ukazalo, da se od 7. ure zvečer do 6. ure zutra ne sme nihče prikazati na ulici.

Vsa pokrajina se dviga.

Ne le v Pirmasensu, ampak tudi ostalih mestnih dežele se je spustilo prebivalstvo proti odpadnikom. V Kaiserslauternu je prav malo manjkalo, da bi se bili ponovili isti strašni prizori ko v Pirmasensu. Odpadniška vlada je aretirala

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglaša se računajo po dogovoru in se pribajo v naprej
List izdaja konsorcij GORIŠKE STRAŽE Tisk. Juch v Gorici via Morelli 16.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli 5. (prej Scuole).

ster zmerjati škofa in duhovnike, ki ga nočajo podpirati, časnikar pa je odšel in bil vesel, da diha zopet sveži zrak na ulici.

Kakor povsod in redno, je tudi pri tem odpadniškem gibanju vse zgrajeno na nezdravi podlagi. Francozi so dobili na svojo stran nezrelo in lahkomiselno mladino, ki ne ve, kaj dela, ali pa breznačajne in podkupljive ljudi. Samo z orožjem in denarjem se drži gibanje pri življenju. Če zgine opora, gre vse na kose. Tako se je zgodilo v Pfalei in se bo zgodilo povsod, kjer so ali pa bodo nastale slične razmere.

Kaj se godi v Jugoslaviji.

Voditelj Hrvatske republikanske stranke Stjepan Radič je bil v nevarnosti, da ga državna oblast zapre, zato je zbežal na Angleško. Tam je mnogo občeval s treznimi angleškimi politiki, in zdi se, da se je od njih tudi marsikaj naučil. Kajti ko je okoli novega leta z Angleškega pripravoval v Avstrijo na Dunaj in se tamkaj posvetoval s svojimi pristaši iz Hrvatskega, ki so ga prihajali obiskovat jim je svetoval, da naj njegovi poslanci le gredo v Belgrad, ako bo treba.

Isto je sklenila potem Radičeva stranka v Zagrebu. Ta preokret v taktiki Radičeve stranke je vzbudil po celi državi veliko pozornost.

Dosedaj Radič ni hotel nič slišati o Belgradu, kar je bilo seveda veselsrbskim politikom le voda na njihov mlin. Ti so sklenili take temeljne zakone (ali ustavo), da se po njih ves denar steka v Belgrad in da imajo odločilno moč v državi Srbi v svojih rokah. Do tega ne bi

prišlo, ako bi bil takrat, ko se je delala ustava, Radič v Belgradu. Toda Radič tega ni hotel uvideti, ampak je sanjaril, da mu bo pomagala Amerika, ali Italija, ali Francoska, ali Angleška. Amerika in Francoska se sploh za Radiča nista zmenili. Italija je pravkar sklenila s Pašičem pogodbo, s katero so Italijani dobili velevažno Reko, a Pašič italijansko prijateljstvo. A Angleži so Radiču vsi svetovali, da se naj sam začne boriti za hrvatska prava v Belgradu, kakor se bori Slovenska ljudska stranka za slovenska. V stvari so torej tudi Angleži odbili Radiču pomoč, češ, pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Tako Radiču nič druga ni preostalo, nego da, ker se še vedno ne upa domov, pride na Dunaj, pozove k sebi zveste svoje pristaše in jim svetuje, da gredo pri prvi priliki v Belgrad ter se tam skupno s Slovenci in muslimani borijo proti srbski nadvladni ter skušajo preureediti sedaj tako slabo urejeno državo.

Radič in njegova stranka, so se torej spreobrnili k politični taktiki, ki jo od vsega početka že zasluju Slovenska ljudska stranka.

Sklep, da Radičeva stranka gre v Belgrad, je torej storjen in dosečen zmota priznana. Toda kdaj bodo svoj sklep Radičevci izvršili, to še danes ni določeno. Prej bo še treba veliko posvetovanj z dr. Korošcem in dr. Spahom, kajti že radi časti in imena hrvatskega naroda se mora gledati, da bodo prišli takrat v Belgrad, kadar se bo dal došči kak uspeh z njihovim prihodom, ne pa kar tako na slepo roko.

cu repa bi mu pritikal. Ne, zadnji je goriški Italijan Franc Marani.

„Profesor in kavalir Giuseppe Peterlin je padel skozi rešeto.

KAKSNE POSLANSKE KANDIDATE SO POSTAVILI NEMCI.

V petek se je vršil v Boenu zborovanje liberalne in ljudske stranke tirolskih Nemcev, na katerem so se zednili, da nastopijo s skupno nemško listo. Za nosilec liste je bil postavljen bivši poslanec Tinzi, ki je predsednik Ljudske stranke. Ker so se ostali poslanci vsi odpovedali kandidaturi, je ostali del kandidatne liste še neizpolnjen. Sestavili so petčanski odbor, ki bo imenoval še dva kandidata.

POLITIKA GORICA-RIM.

Rimski listi poročajo, da je ekskelenca Mussolini sprejel v torek v avdijeni novega tržaškega škofa msgr. Fogarja. Razgovarjal sta se o cerkvenih in gotovo tudi o splošnih razmerah v novih pokrajinah. Kakor znano so zadnji čas metali tržaškemu škofu razni „prijatelji“ polena pod noge, da bi ne mogel v Trst. Danes je dejstvo: 1) da je imel ekskelenca Fogar „exsequatur“ — to je vse pravice tudi od strani vlade — veljaven od prvih dnj meseca decembra 1923 naprej, že pretekli mesec v rokah in da zasede začetkom posta svojo škofijo, 2) da je bil tržaški škof še pred kratkim za gotove kroge tako črn, da so se križali pred njim, danes se tudi križajo, a radi rešpekta. — Včeraj doma polena, danes v Rimu brez drugačnega „exsequatur“ in sprejem pri ministerškem predsedniku.

Iz tega slučaja vidimo zopet, kot v zadevi dvoječnosti naših časopisov, da velja ena politika doma, druga v Rimu in da so v Rimu še pošteni in trezni možje. Zato smo tudi prepričani da bo osrednja vlada, ko bo prišla do resničnih informacij rešila pravično tudi važno vprašanje naših šol, društva itd. ne oziraje se na namenoma potvorjena poročila gotovih lokalnih faktorjev.

SE JE PROSTORA.

Bajè so nekateri slovenski snoparji zelo poparjeni, da niso postali tudi oni vitezi reda „italijanske krone“, temveč le dva in sicer gg. Peternel in Bandej. G. Galeussig ni Slovenec.

V pomirjenje onih, katerih še ni doletela viteška čast sporočamo, da je izšla ministrska naredba z dne 13. januarja t. l. št. 62, objavljen v uradnem listu „Gazzetta Ufficiale“ z dne 6. februarja t. l., ki določa, koliko zaslужnih mož sme biti letno odlikovanih z odlikovanji naslednjih dveh redov:

1. Red sv. Mavricija in Lazarja (potrazredov): Vitezi z velikim križem 6; veliki častniki 25; komendatorji 95; častniki 235; vitezi 636.

2. Red „italijanske krone“: vitezi z velikim križem 21; veliki častniki 103; komendatorji 605; častniki 1281; vitezi à la Bandelli 5273.

Torej je se upanje!

OBESANJE IZGINE V JUGOSLAVIJI.

V Jugoslaviji je izšla naredba, ki odpravlja obešanje na smrt obsojenih. V bivši Srbiji sploh niso poznali obešanja, temveč so obsojene ustrelili in sicer s strelo v hrbet.

V Ameriki so poskusili prejšnji teden nov način usmrčenja in sicer s plinom. Obsojence so privezali na stolico ter ga postavili v majhno sobico kamor so spustili strupeni plin! Skozi posebno okno sta gledala dva zdravnika, ki sta ugotovila, da je obsojene izgubil zavest v dveh sekundah, smrt pa je nastopila veliko pozneje.

PAZITE NA UTEŽI IN MERE.

Glasom italijanskega zakona o utežih in merah ne smejo trgovci ne prodajati in ne rabiti uteži in ne mer, ki ni-

majo proizvodne znamke (kdo jih naredil) ter niso bile preizkušane pristojne oblasti. Kdor ima neoverovljene uteži in mere zapade kazni 160 L in uteži ter mere se mu konfiscira.

DAVČNA POLICIJA.

Dne 5. februarja so otvorili v Rimu poselbo solo za davčno policijo, ki je hočejo izvezbiti okoli 600 detektivov (tajnih policistov). Davčni policisti bodo imeli nalogu onemogočiti zbranje plačevanja davkov.

O. joj, joj, davkoplăchevalci!

ZA DEKLETA.

Dekliško vzgojevališče Marijin v Kočevju pod vodstvom usmiljenih sester sprejema vsak čas deklice, se hočejo učiti šivanja in drugih ročnih del. Mesečnina znaša Din. 400, katero dobre gojenke vso eskrbo v vodu. V zavodu poučujejo tudi nemščino, francoščino, stenografsko, stridje, jepisje, glasovir in citre, za katere predmete pa se plača posebej po govorn.

KREPAC ODGOVOR.

Kakor znano so svoječasno nekateri popolarski poslanci zapustili svojo stranko ter se približali fašistom. Nekateri od teh so sedaj tudi sprejeti vladno kandidatno listo. Pred kratkim je poročal rimski „Corriere d'Italia“, da je glasilo teh pobeglic, da je izstopil ljudovske stranke tudi inž. A. Brenci, odlikovan z zlato hrabrostno medaljo, ker hoče priti na vladno listo. Brenci je postal sedaj uredništvo „Corriera“ pomo, v katerem odločeno zanika svoj stop. Svoje pismo zaključuje: „Izstavu ni moja navada!“

Tudi nekateri Slovenci bi si lahko vzeli ta odgovor za vzgled!

„ŽENSKI SVET“.

Druga številka tega mesečnika, ki izdaja „Žensko dobrodelno udruženje v Trstu — je izšla. — Resnici na ljut povedano, list ni še to, kar bi moraliti, a vse kaže, da se bo v marsičem popolnil, da bo v teku časa dosegel vi namen: da bo nevidna, medsebojno vez našega ukažljnjega ženstva, široko naše domovine. — V njem najde sledeči načrte potrebnih nasvetov in navodov, da dekleta upogled v realno življenje. Oči Zelo lepa je priloga za ž. ročna delata teknu leta nas bo gotovo še iznenadno z lepimi vzorec. Dekleta, matere, načrte list a tudi krojne priloge ne stedljiva, marljiva gospodinja.

LISTNICA UPRAVE.

„Pratiko“ za 1. 1924 smo razpostili vsem, ki so plačali list za celo leto. Bog je slučajno kdo ni dobil, naj nam da mu jo dopošljemo.

DINAR SE DVIGA.

Kakor je razvidno iz poročila o vrednosti dinarja zopet zadržal, se je vrednost dinarja zopet zadržala dvignila.

SMRT V KIPEČEM LUGU.

Na Opčinah pri Trstu živita zakon kobi Giucova. Njun edini otroki, 11 mesecov star Marija, je komaj začela stopicati delata starišem neznansko veselje. četrtek je bila v hiši žehata. Mati vzela z ognjišča kotel vrelega luga, prelila v škafo in se oddaljila. Marija je pritekla k škafu, da pogleda, kaj je, pa se je zaletela tak, da pala čez rob v kipeči lug. Rezek je pretrgal zrak, obupana mati prihitela, pomolila hitro roke v lug in potegnila ven ubogega otroka, ki se je spremenil v eno samo velano. Mala Marija je umrla.

Pazite na svoje otroke!

ZAROKA ITALIJANSKE PRINCEZINE.

Rimski listi poročajo, da se bo jih princezinja Mafalda zaradi sinom romunske kraljice Marije, se baje sedaj mudi v Italiji romunske kraljice.

DNEVNE VESTI

KRIŽEV POT VOJNIH OŠKODOVANCEV.

Med največje reveže, ki jih je ustvarila svetovna vojna, moramo brezvdomno prištevati vojne oškodovance. Po dolgih, težkih letih trpljenja na raznih frontah, v mrzlih taboriščih in neprijaznem vjetništvu ali begunstvu, so se vrnili na pošcene domove, ki so bili večinoma docela vničeni in kjer so zgubili vse ter so bili obsojeni v barake. Kljub tej pretresljivi nesreči se je zbrala v naši pokrajini cela armada pijavk, ki se je hotela in se še hoče z njihovo nesrečo okoristiti. Po mestu in deželi so se začeli poditi razni brezsramni posredovalci, ki so se ponujali vojnim oškodovancem, da jim pomagajo pri rešitvi njihovih vojnoodškodninskih zadev, a so imeli v resnici samo podli namen, jih izkoristiti in čim bolj ogaganiti. Kdor je padel vsled svoje zaupljivosti ali neprevidnosti tem brezsramnem v roke, je moral navadno pretrpeeti trpljenje hujše od vsega prejšnjega. Sleparsko delo teh človeških izmečkov pa še ni končano. Kakor doznavamo dobivajo v zadnjem času mnogi vojni oškodovanci od svojih posredovalcev račune za pomoč, ki so jim je nudili. Ti računi, določeni večkrat potom odvetnikov, so navadno naravnost roparski in ne pošteni kot vse delo teh pijavk. Naj navedemo v dokaz samo en primer: Neka uboga Kraševka je prosila pri goriškem Hipotečnem zavodu za predujem na škodo na zemljišču. Pri tem je padla v roke nekemu takemu poštenjaku — čigar ime nam je znano. Vse njegovo delo je obstojalo v tem, da ji je odvzel papirje in jih vložil pri banki. Po dolgem čakanju je dobila oškodovanka 383 lir predujma. Od teh si je ljubezni posredovalec obdržal kar samo-

MESTNE NOVICE

OBČINSKE VOLITVE.

Včeraj v nedeljo so se vrstile v našem mestu občinske volitve. Potekle docela mirno in brez najmanjših godljajev. Skoro se ni niti opazilo, da si mesto voli svoj novi zastop. Ničer ni bilo videti onega trenja in izdnega gibanja, ki je navadno v zvez z vsakimi volitvami. Samo člani našne milice, ki so stražili pred volilimi lokalni in sempatja korakali po licah, so človeka opozorili, da se vrši nekaj posebnega. Zanimanje za volitve je bilo tedaj očvidno zelo minimalno. To je pokazala tudi vdeležba. Od 6300 vpisanih volilcev se jih je izjavilo pozivu samo okrog 1400, tedaj zatemaj 22%. To je prav za prav nezaupnica za stranko, ki je postavila kandidata, kajti navadno gre v Gorici čez 10% volilcev volit. Kandidatna lista je bila postavljena samo od fašistovke stranke in sicer za večino in manjšino... V listi pa niso bili samo strojni fašisti, temveč tudi zastopniki drugih strank in skupin n. pr. lekarnar N. Antoni, prof. Lorenzoni, prof. Kurchen in drugi.

Slovenci so se po večini držali zadnjih javljenega sklepa in niso šli na volišče. Ravno tako so proglašili abstinenco republikanci. Socialisti sicer niso izdali nobenega proglosa, toda se so volilci niso vdeležili. Med izvoljenimi pa razen zgoraj imenovanih še slednje bolj znane osebnosti: senator Bomberg, kapitan nar. milice Graziani, ki je pa dobil manj glasov kot prejimekovani, mladi Morassi, mladi Orzan, Doerfles in dr. Verzegnassi, ki je do-

bil na manjšinski listi od vseh kandidatov največ glasov: 1431. Baje bo on bodoči župan.

SLAVA JE MINLJIVA.

Odvetnik Caprara, ki je bil po goriškem fašju določen za poslanca v Rim, a se je moral vsled pritiska v Vidmu umakniti, tudi ni bil na kandidatni listi za Goriški občinski svet. Dobil je pa vseeno 159 glasov.

TABLICE NA LEPENKI.

„Albo d'onore“ — „Častni seznam“ za ljudske šole se vzdobe v Knjigarni K. T. D. po nizki ceni, na kar opozarjamamo ljudsko šolske voditelje.

TRŽNE CENE V GORICI.

V pondeljek dne 18. t. m. so bile na goriškem trgu sledče cene: sveže zelje 0.40-0.50 lir, kislo zelje 1.20-1.40, navaden fižol 2.00-2.20, fižoloks 3.00-3.40, indivija 1.60-2.40, repa navadna 0.30-0.40, repa navadna 0.30-0.40, repa kisla 0.80-1.00, maslo 14 do 16, mleko 1.00-1.20, jaja po 0.50-0.60 kos.

SMRTNA KOSA.

V nedeljo zjutraj je umrl v svojem stanovanju v ulici Ascoli g. Alojzij Bratuž, star 60 let, po kratki bolezni. Pogreb se je vršil danes v pondeljek popoldne. Bil je zaveden Slovenec ter se je svoječasno živahno vdeleževal narodnih bojev. N. p. v. m.!

POZOR!

V vašo lastno korist zahtevajte višje cene za kože lisic, kun in podlastic pri trgovcu Windspachu v Gorici v ulici Carducci št. 10.

Listnica uređništva: Radi pomanjanje prostora smo morali tudi takrat več dopisov in gospodarskih poročil odložiti! Oprostite! Prihodnjič!

Kaj je novega na deželi.

IZ AJŠEVICE.

Pol ure smo oddaljeni od Gorice. Goriška Straža se tiska v Gorici. Čudimo se, da dobimo pondeljkovo številko „Gor. Str.“ ki gre iz Gorice v pondeljek zvečer, komaj v sredo. Večkrat jo dobimo tudi še le v četrtek. Zgodi se tudi, da dobimo obe številki skupaj. Očividna je tu krivda poštnega urada ali pa pismeno. Zahtevamo red.

KAMNJE.

Dne 10. t. m. sta po kršč. šegi in v domači priprnosti na ljubeznejiv način obhajala zlato poroko: Janez in Jožef Vodopivec, vulgo: Petrač, Ženina sta še precej mladostna in čvrsta. Bog ju živi do biserne poroke!

ZAGA.

Z ozirom na dopis „Iz Bovškega“, ki smo ga objavili dne 4. t. m. v našem listu, smo prejeli od prijatelja iz Zagreba, ki ga v naslednjem priobujemo: Res je, da mnogi potrebeni in nepotrebeni žagarji beračijo po bovški in kobariški dolini. Da pa ne bo vsa vas osramočena, naj vsak zahteva od beraca ubožno potrdilo, izdano od občine, kjer berač stanuje. Vsaka občina bo izdala takša potrdila gotovo le onim, ki so res potrebeni in niso sposobni za delo. Res je, da berači že skoro polovico Žage. Eni porabijo nabraní denar za žganje, drugi imajo pa prihranke v posojilnicah. Ako ne bo zadostoval ta opomin, bo treba napraviti daljšo pot in večji red.

ŠTEVERJAN.

G. Maraž Ciril, trgovec, nam je poslal dopis, v katerem odgovarja na poročilo objavljeno v „Edinosti“ z dne 1. t. m. Ker se tiče zadeva 14 letnega Maraževega sina in še nekega drugega dečka, dopisa radi male važnosti in pomanjanja prostora nemomo priobčiti v celoti. Naj kratko sajmo povemo, da poročilo v „Edinosti“

ni pravilno in ne točno. Družba dečkov je imela sicer s seboj tisočlirske bankovec, toda ni imela namena iti v Lucco, temveč je šla samo v kino v Gorico, odkoder se je vrnila s skoro celotno svoto. Svetujemo pa, da stariši tudi take izlete v goriški kino svojim otrokom, najstrožje prepovedo.

Uredništvo.

LOČNIK.

Zadnji pondeljek 11. t. m. sta praznovala tukajšnji posestnik Jožef Pintar in njegova soproga Frančiška svojo srebrno poroko s slovesno sv. mašo. Obenem se je obhajala obletnica poroke njune hčere Marte. Obilo sreče!

ZAGREJC NA KRASU.

Dne 7. t. m. se je zgodila pri nas velika nesreča. Neki madenič je pobiral v bližini Temnice železo, ki je ostalo po vojni. Zadel je ob kapsel granate, ki se je razpočela in ga zadela. Bežal je še 10 metrov daleč od uresnečnega mesta, kjer se je zgrudil in takoj umrl. V treh mesecih smo morali v naši najbližji okolici doživeti že šest smrtnih slučajev.

GOČE.

12. februarja je tu umrla Marija Ferjančič, hči pokojnega župana in pevovodja Riharda Ferjančiča. Bila je zelo razumna in v vsakem oziru vzor dekletom. Dokler je mogla, je rada pomagala v društvu. V počitnicah leta 1922. je celo sama priredila ljubko otroško veselico. Kot gorjenka tretjega meščanskega razreda v trnovskem samostanu je morala radi bolehnosti šolo prekiniti in zdaj jo je Bog rešil dolgega trpljenja v 17 letu starosti. Imela je lep pogreb, kot ga je zaslužila vzorna pokojnica. Cerkveni pevski zbor in zbor družbe Marijine sta ji zapela šest nagrobnic, med njimi tri skladbe njenega strica g. kanonika Frančiška Ferjančiča. Posebno pomen-

ljava je bila zadnja nagrobnica „Z Bogom“, katere besedilo tu prinašamo. Napev je od strica g. kanonika, besedilo pa od njenega strica g. Jožefa Ferjančiča, župnika v Ameriki. Ko sta njena strica zlagala to krasno nagrobnico, pač nista slutila, da bo enkrat zapeta tudi njuni vzorni nečaknji, prezgodaj zamrli cvetki.

Z Bogom, z Bogom, sestra draga, Oj ločitev težka si!

Saj to veš preblaga,
Da ljubili smo te vsi,
O zakaj si smrt nemila
Vzela ljubo nam sreča,
Cvetko drago zamorila?
Vroče nam teko solze.
Cvetke smrt ni zamorila,
Cvetje njeno še duti;
Cvetko v raj je presadila,
Ker na svetu varna ni.
Z Bogom, z Bogom, sestra draga!

pliniranega ujedinjenja vseh prizadetih, da se doseže dobra zaščita koristi vseh Čergovev.

Na zborovanje se je izvolil sedem članski odbor in na popoldanski seji se je izvolil izvršilni odbor in sicer takole: dr. Leopold Bobič, predsednik; Karol Pahor, predsednikov namestnik, dr. Jožef Bitežnik, tajnik.

Izvršilni odbor je na prvi seji sklenil, da se takoj pošlje vsem »Čergovevem«, oziroma zaupnikom po deželi okrožnica z objasnitev dejanskega položaja in z navodili o zadržanju. Obenem se pošlje informacijska pola za posameznika. — Drugo pride!

Čergovevi! Podpisani odbor se obrača na vse prizadete s pozivom:

Ako hočete lastne rešitve, zaučajte odboru! Držite se le navodil, ki jih dobite od tega odbora!

Vedite, da le v edinstvenem nastopu vseh prizadetih »Čergovev« je rešitev.

Vsako dobro delo najde svoje obrekovale in svoje sovražnike. Tudi mi jih bodo imeli in vemo, da se že na delu. Ali vedete, da krepki ujedinjeni nastop prema vse ovire!

Čergovevi, strnite se okoli podpisanega odbora in čakajte navodil, ki jih dobite v prihodnjih dneh. Brez sporazuma z odborom in brez vednosti odbora naj nikdo ničesar ne ukrene!

V skupnosti in v edinstvi leži nizolnjava moč!

Odbor za zaščito vojnih oškodovancev prizadetih po zadrugi „Čerg“.

Tajnik: Dr. Bitežnik. Predsednik: Dr. Bobič.

Sedež Odbora je pri Zlatem Jelenu v Gorici. Uradne ure od 9 do 12. Prosimo slovenske liste, da ponatisnijo ta poziv.

Poročilo o zborovanju vojnih oškodovancev dne 15. t. m. v Gorici smo morali radi pomanjkanje prostora odložiti na prihodnjič.

VALUTA.

Dne 16. februarja si dobil na tržaški borzi za 100 avst. kron 0.0320 do 0.033 L; za 100 dinarjev 30 do 30.50 L; za en dolar od 22.95 do 23.05; za 20 zlatih frankov od 88.25 do 88.75; za eden sterlin od 93.60 do 98.85 L.

Prosvetna zveza.

Samo v pojasnilo tistim, ki se oglašajo v „Edinosti“, dne 13. februarja št. 38, pod notico „Pojasnilo“.

Prosvetna Zveza v Gorici je bila oblastveno potrjena z odlokom generalnega vicekomisarijata v Gorici, dne 13. januarja 1922. Iz tega sledi, da je imela „Prosvetna zveza“ že dva meseca pravno priznan obstoj, predno je izšel proglas za ustanovitev Z. P. D. v „Prosvetni“ dne 30. marca 1922.

Proglas za ustanovitev Prosvetne zveze čitamo že v resolucijah zbornikov sv. Pavla, objavljenih v „Zborniku“ l. 1920. Isto objavo prinaša „Mladika“ v prilogi kulturni vestnik iz leta 1920, str. 193, pod naslovom „Našim društvom“ in poziv v letniku 1921 str. 8 pod naslovom „Matica“ naših društov.

ZAHVALA.

gosp. Avgustu Ravnik-u gen. zast. zavarovalnice »L'Union« v Gorici, Corso V. E. 28 za točno izplačilo odškodnine mojega vpepeljega poslopja

Anton Trebec, Ostrožno Brdo 39.

Vsekakor so bili ti pozivi vsaj eno leto prej objavljeni, predno je izšel poziv v „Prosveti“ z dne 30. marca leta 1922. Pravila „Prosvetne zveze“ so bila vložena v potrditev na komisarijatu meseca julija l. 1921, torej zopet skoro ustanovitev Z. P. D.

Ustanovni občni zbor P. Z. je bil na 10 mesecev prej kot se je šele objavila znaten v septembru l. 1922 in se je vrnil dne 5. okt. istega leta, torej zopet tri mesece prej, kot občni zbor Z. P. D., ki je bil sklican šele v januarju 1923. Na dan ustanovnega občnega zobra Z. P. D. je bilo v Prosvetni zvezi včlanjenih že 56 društev.

Dr. L. Čermelj v svojem pismu, objavljenem dne 3. t. m. v „Edinosti“ ni torej tozadevno zagrešil netočnosti.

ODGOVOR
na okrožnico so poslala do sedaj obenem s prilogami naslednja društva: Cerkno, Otalež, Ravne, Vrh pri Cerknem, Straža, Slap ob Idriji, Podraga, Idersko, Svino, Kred, Staro selo, St. Viška gora, Pećine, Zakoje, Planina, Kamnje, Črniče, Podraga, Vrhovlje, Budanje, Goče, Slap pri Vipavi, Zalošče, Saksid, Gabrie pri Stanjelu, Gabrie pri Mirnu, Vrh sv. Mihaela, Oslavija in Števerjan. Vse tozadevne vloge je vzel v pretres pravni oddelek Prosv. Zveze in storil potrebne korake, o katerih bodo društva obveščena potom okrožnice, ki izide v kratkem. *Nujno prosimo, naj nam vsa društva točno in natačno odgovarjajo na eventualna vprašanja ter dobro shranijo dokumente.*

Globoko potrti vsled bridke izgube našega nad vse ljubljenega nenadomestljivega očeta, brata, svaka in uglednega gospodarja

Franca Tribušon

izrekamo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so naš v tem bridkem času tolažili in bodrili. Nadalje največja zahvala občinskemu zastopu za udeležbo, če. duhovščini, pevkemu društvu za ginaljive žalostnike ter vsem, ki so se vdeležili pogreba in s tem izkazali nepozabnemu pokojniku zadnjo čast.

Vsem Bog plačaj!

Ozelen, 10. 2. 1924.

Žaluoča družina TRIBUŠON.

ZAHVALA

Globoko gineni po izrednih dokazih priateljstva in sočutja ob prilikih nenadomestljive izgube naše ljubljene

MARIJE

izražamo svojo največjo hvaležnost domačemu preč. g. župniku Alojziju Kralju za blagodejne obiske in dušno tolažbo, g. učiteljici iz Erzelja za prijazno vodstvo šolske mladine iz Goč in Lož, pevcem in pevkam za ganljive žalostinke, Marijinim družbam in vsem blagim osebam, ki so s podarjenimi venci in cvetlicami ali s spremstvom k večnemu počitku ali na kateri koli način izkazali zadnjo čast blagi pokojnici.

GOČE, dne 14. februarja 1924.

Družina Ferjančič.

ZAHVALA.

Podpisani se zahvaljujem zavarovalnici »La Fondiaria« in njenu glav. zastopniku, g. Dragotinu Starcu iz Barkovelj za točno in pravilno izplačano mi odškodnino za vpepeljeno stavbo in premičnino.

Dobre, dne 11. svečana 1924.

FRANC JANEZIČ.

Novi živinski in kramarski se menj bo v Stanjelu dne 21. t. m.

VABILO

k rednemu občnemu zboru Mlekarške in siravske zadruge v Zakrižu, reg. zad. z omej. jamstvom, ki se bo vršil dne 2. marca t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Ivana Hadalin v Zakrižu h. št. 13 s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računa za l. 1923.
3. Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi ODBOR.

Preč. cerkvenim predstojništvom se vlj. naznanja, da ima **zalogu sveč**, via Carducci št. 4 že pripravljene velikonočne sveče v teži 6-10 kg in v primeru 7-8 cm bele in pišane.

VABILO.

k rednemu občnemu zboru »Posojilnice v Selu na Vipavskem« reg. zad. z neomj. zav., kateri se bo vršil v nedeljo, dne 16. marca 1924 ob 10. uri predpoldne v prostorih hiš. št. 12 v Selu s sledečim dnevnim redom:

- 1) Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje računskega zaključka za leto 1923. in potrjenje istega.
- 3) Volitev načelstva in nadzorstva.

Slučajnosti.

NAČELSTVO.

k rednemu občnemu zboru »Ljudske hranilnice in posojilnice v Nabrežini«, ki se bo vršil v smislu pravil dne 2. marca 1924 v farovžu ob 3 uri popoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računa 1923.
3. Izvolitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

NAČELSTVO.

Med. Univ.

Dr. Rado Šfiligoj

sprejema za kirurgijo, porodništvo in ženske bolezni.

GORICA, Via Mameli 8
(za južnsko cerkvijo)

POZOR!

V vašo lastno korist zahtevajte višje cene za kože lisic, kun in podlasic pri trgovcu Windspach v Gorici v ulici Carducci št. 10.

Trte cepljene po nizki ceni. Murve, breskve in drugo sadno drevje — cena po velikosti. Rudolf Tavčar Ivanjigrad 13 p. Komen.

V Ljubljani je na prodaj lepa in visoka tri nadstropna hiša na vogalu glavne ulice. Krasna lega. Pojasnila daje P. Ravnikar, Novo mesto (S. H. S.)

Nov zobozdravnik

specialist za bolezni v ustih in na zobeh

M. U. dr. Lojz Kraigher

z nemškim zobozdravniškim izpitom sprejema za vsa zobozdravniška in zobotehniška dela v Gorici, na Travniku št. 20, I. nadstr.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 32 (hiša Centr. Posej.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

POZOR!

na dobroznamo domačo tvrdko

ANDREJ MAVRIČ

Via Carducci 3 — GORIZIA — Via Carducci 2

Ima v zalogi raznovrstno moško in žensko sukno, platno, percal, phirje, kakor tudi veliko množino češkega blaga.

Domače in češko perje, volno, žimo, travo, bombaž, vzmeti in gotovljene stramace.

Lastna krojačnica, katera sprejema vsako naročilo in izvršuje no in po zmernih cenah.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča cenj občinstvu

ANDREJ MAVRIČ

NA DEBEL

Najvišje cene plačam

za kože: lisic, kun, podlasic, zajec, mačk, veveric, jazbecev itd. itd.

Nikdo ni pooblaščen

- kupovati kože za men

- Walter Windspach

Gorica, Via Carducci št. 10

Vedež za leto 1924

še nekaj iztizov na razpolago. Kdor ga še nima dobi v Knjigarni K. T. D. v Gorici.

Najboljša sadna drevesa kot klove, marelice, hruške, jabolke prvo vrstno zajamčeno blago, ravna in cvetlična semena do pri vrtnarju Voigtlaender, Gorica v ulici Carducci št. 10.

Lloyd Sabaudo

v kratkem odide iz Geno

V Severno Ameriko

veliki parniki:

»Conte Rosso« 18. marca 1924

»Conte Verde« 18. aprila 1924

Vožnja iz Genove do New-Jorka 9 dni.

V Južno Ameriko:

poštni brzoparniki:

»Tomaso di Savoia« 1. marca 1924

»Regina d'Italia« 11. marca 1924

»Principe di Udine« 27. marca 1924

Vožnja iz Genove do Buenos Aires traja 19 dni.

V Avstralijo:

»Principessa Maria« 15. marca 1924

Postrežba točna za potovalce blago.

Za pojasnila in vpis se obrnite agencijo Gorica - V. Contavalle